

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра спорту і спортивних ігор

Дипломна робота (проект)
магістра

з теми: «ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ РУХЛИВИХ ІГОР ПРИ
ВИВЧЕННІ ТЕХНІЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ БАСКЕТБОЛУ
У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ»

Виконав: студент 2 курсу, групи FK2-M22
спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)
Ткачук Артем Валентинович
Керівник: Ліщук В. В., доцент
Рецензент: Юрчишин Ю. В., кандидат наук з
фізичного виховання та спорту, доцент
Науковий консультант: Стасюк В. А., кандидат наук
з фізичного виховання та спорту, старший викладач
спорту і спортивних ігор

Кам'янець-Подільський – 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ РУХЛИВИХ ІГОР В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ЗАГАЛЬНООСВІТНИХ ШКІЛ	7
1.1 Педагогічні основи використання рухливих ігор на уроках фізичної культури.....	7
1.2 Класифікація і зміст рухливих ігор	11
1.3 Організація і методика проведення рухливих ігор на уроках фізичної культури.....	16
1.4 Значення рухливих ігор для баскетболістів-початківців	33
РОЗДІЛ 2 МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	37
2.1 Методи дослідження.....	37
2.2 Організація дослідження	40
РОЗДІЛ 3 ЗНАЧЕННЯ РУХЛИВИХ ІГОР ДЛЯ ПРОЦЕСУ ЗАСВОЄННЯ ТЕХНІЧНИХ ПРИЙОМІВ ГРИ У БАСКЕТБОЛ	42
3.1 Організація педагогічного експерименту.....	42
3.2 Експериментальне обґрунтування використання рухливих ігор під час вивчення навчального матеріалу з баскетболу в 4-му класі	46
ВИСНОВКИ	54
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	56
ДОДАТКИ	65

ВСТУП

Актуальність теми. Рухливі ігри, що мають багатовікову історію, завжди були дуже важливі при вихованні, оскільки сприяли максимальному розвитку у дітей різноманітних рухових навичок і умінь, вправності, необхідних у всіх видах діяльності.

Крім того, заняття іграми виробляють координовані, економні і узгоджені рухи; гравці набувають умінь швидко входити в потрібний темп і ритм роботи, вправно і швидко виконувати різноманітні рухові завдання, проявляючи при цьому необхідні зусилля і наполегливість, що особливо важливо для спортивних ігор загалом і баскетболу зокрема.

За останні роки рухливі ігри все рішучіше завойовують симпатії педагогів. Творчо працюючі педагоги прагнуть обширно і різнобічно вводити гру або її елементи в повсякденне життя учнів. А цінність ігор полягає в тому, що набуті уміння, властивості, навички повторюються і удосконалюються в новітніх швидко мінливих умовах, які пред'являють до дітей певні вимоги. Елементарні уміння і навички, набуті учнями в ігрових умовах, спрощують подальше оволодіння відповідними технічними прийомами. А на етапі вдосконалення рухових дій їх неодноразове повторення в ігрових умовах допомагає розвивати у школярів здатність економніше і доцільно робити багато рухів, що вивчаються, в цілісному, закінченому вигляді [32]. Можна вважати, що впровадження у учнів молодших класів спеціально підібраних рухомих ігор на уроках фізичної культури в школі істотно підвищать рівень і темп засвоєння учнями технічних прийомів гри у баскетбол.

Проблему початкової підготовки у загальноосвітній школі вирішували: В. В. Сніцин, 2014; О. М. Худолій, 2013; О. В. Непша, Г. П. Суханова, 2018; О. В. Ковальчук, 2017. Аналіз літературних джерел показав, що це питання освітлено певною мірою, але вимагає подальшого удосконалення і розробки.

З урахуванням цього науково-методичне обґрунтування, практична розробка і впровадження навчальних програм з методики розвитку рухових вмінь і навичок з баскетболу школярів за допомогою засобів рухливих ігор є актуальним питанням у теорії і методиці фізичного виховання.

Зазначене стало підставою для обрання теми, мети і завдань дослідження.

Роль автора у виконанні теми полягала у вивченні практичного досвіду вчителів та тренерів з баскетболу, розробці та впровадженні навчальних програм з методики навчання баскетболу засобами рухливих ігор у процес фізичного виховання із молодшими школярами загальноосвітніх навчальних закладів.

Об'єкт дослідження – навчальний процес з фізичної культури молодших школярів загальноосвітніх навчальних закладів.

Предмет дослідження – рухливі ігри, як засіб фізичного виховання для початкового навчання основним технічним прийомам гри у баскетбол на уроках фізичної культури з учнями 1-4 класів загальноосвітніх шкіл.

Мета дослідження – вивчення педагогічних основ використання рухливих ігор на навчальних заняттях з фізичної культури, як ефективного засобу підготовки учнів 1-4 класів до занять баскетболом.

Завдання:

1. Узагальнити досвід фізичного виховання дітей засобами рухливих ігор.
2. Розробити та обґрунтувати методику використання рухливих ігор для засвоєння техніки гри в баскетбол у навчальний процес молодших школярів.
3. Визначити вплив засобів рухливих ігор на рівень володіння технічними прийомами гри у баскетбол учнів 4 класів.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення методичної та наукової літератури, нормативних документів; хронометрування; опитування; педагогічне спостереження, педагогічне тестування, методи

математичної статистики.

Практичне значення одержаних результатів. Розроблена методика занять рухливими іграми на уроках фізичної культури з учнями молодших класів сприяє оволодінню навичками гри у баскетбол. Результати проведеного дослідження можуть бути використані на заняттях фізичної культури та в секціях з баскетболу в загальноосвітніх школах.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дипломної роботи магістра обговорювались на звітній науковій конференції студентів, магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський 04-05 квітня 2023 року).

Структура та обсяг дипломної роботи магістра. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Вона викладена на 69 сторінках друкованого тексту, містить 1 таблицю, 5 рисунків та додатки. Список літератури включає 74 джерела.

ВИСНОВКИ

1. Аналіз літератури показав, що рухливі ігри виступають як ефективний засіб фізичної підготовленості. Рухливі ігри сприяють зміцненню здоров'я учнів, покращенню психофізіологічних властивостей, вихованню фізичних якостей.

При правильній організації занять з урахуванням вікових особливостей і фізичної підготовленості учнів рухливі ігри позитивно впливають на ріст, розвиток і зміцнення кістково-зв'язочного апарату, м'язової системи, на формування правильної осанки у дітей і підлітків, а також підвищують функціональну діяльність організму, але не зазначена методика використання рухливих ігор для формування у школярів умінь і навичок спортивних ігор загалом, і баскетболу зокрема.

2. Урочна форма проведення рухливих ігор передбачає безпосередню керівну роль учителя, регулярність занять з незмінним складом учасників, регламентування змісту і обсягу ігрового матеріалу і його взаємозв'язок з організацією, змістом і методикою навчально-виховного процесу, в який включається певна гра.

3. Методика застосування рухливих ігор у процес навчання технічним діям у баскетболі передбачає створення комплексів рухливих ігор і естафет за розділами програми (темами), які цілеспрямовано впливають на формування необхідних умінь і навичок. Вони повинні бути органічно поєднані між собою за змістом і відповідати основним дидактичним принципам. В умовах профільного навчання рухливі ігри і естафети з елементами баскетболу повинні включатися в навчальний процес молодших школярів починаючи з 1-го класу і проводитися регулярно на кожному уроці фізичної культури.

4. Експериментальна апробація використання комплексів рухливих ігор на уроках фізичної культури в 4-му класі загальноосвітньої школи з

метою оптимізації навчання ігровим прийомам баскетболу позитивно вплинула на технічну підготовленість школярів. Статистично достовірно ($P < 0,05$) змінилися показники влучності кидків у кошик з місця у дівчат та хлопчиків експериментального класу, приріст склав 50,0 % та 61,3 % відповідно, а також статистично значущий приріст виявлено в показниках швидкості і влучності виконання передач мяча (приріст у хлопчиків – 35,7 %, у дівчат – 42,1 %). Також отримані значно вищі, ніж в учнів контрольної групи результати у веденні мяча із зміною напрямку (показники покращилися у хлопчиків і дівчат на 2,5 %) та переміщенні приставним кроком (приріст у хлопчиків – 2,6 %, у дівчат – 2,1 %).

5. Розв'язання завдань вивчення технічних прийомів гри в баскетбол можливе лише за умов комплексного підходу. Це припускає наявність комплексу рухливих ігор, які містять вправи спеціально-підготовчого характеру і проводяться під час підготовчої частини навчального заняття та рухливих ігор або естафет, які складаються зі спеціальних вправ для вивчення та удосконалення певного технічного прийому в основній частині заняття.

6. Проведений педагогічний експеримент показав перевагу ігрового методу, який дозволив підвищити емоційність занять і зацікавленість молодших школярів, підвищив рівень їхньої працездатності, що в цілому сприяло більш успішному оволодінню уміннями і навичками гри у баскетбол.

7. Проведене дослідження і вивчення практичної діяльності вчителів та тренерів переконують, що необхідність застосування рухливих ігор і естафет у навчальний процес дітей молодшого шкільного віку визначається потребами:

- формувати стійкі навички основних рухових дій;
- систематично створювати передумови навчання;
- ефективно, різнобічно впливати на розвиток рухових якостей;
- успішно розв'язувати оздоровчі завдання фізичного виховання;

- уникати шаблонів у змісті занять і в методиці їх проведення;
- ефективно підвищувати працездатність учнів;
- різнобічно впливати на їхній організм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрощук Н. В. Рухливі ігри та естафети у фізичному вихованні молодших школярів. Тернопіль, 2000. 112 с.
2. Артеменко Т. Г. Відбір баскетболістів на етапі початкової підготовки з урахуванням їх особистісних особливостей [автореферат]. Київ : НУФВСУ; 2010. 20 с.
3. Артеменко Т. Г. Критерії оцінки технічної та ігрової підготовленості юних баскетболістів. Теорія та методика фізичного виховання. 2011. № 9. С. 39-42.
4. Бабачук Ю. М. Формування в дітей старшого дошкільного віку базових навичок гри «Баскетбол». Наука та освіта в умовах війни: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка : матеріали звітної науково-практичної конференції викладачів, докторантів, аспірантів та молодих учених, здобувачів вищої та фахової передвищої освіти (розділ вища школа); (м. Глухів, 23-24 травня 2023 року), 2023. С. 15-17.
5. Балацька Л. В. Теорія і методика викладання баскетболу в закладах вищої освіти. Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; 2018. 96 с.
6. Безверхня Г. В., Семенов А. А., Килимистий М. М. Рухливі ігри з методикою викладання: навч. посібник. Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. 104 с.
7. Блінков С. М., Льовушкін С. П. Методика реалізації індивідуального підходу до фізичної підготовки школярів-підлітків. Фізична культура : виховання, освіта, тренування. 2002. № 1. С. 8-10.
8. Богініч О. Л. Фізичне виховання дошкільників засобами гри : навч.-метод. посібник. Київ : Шк. осв., 2007. 120 с.
9. Боднар Т. С. Спортивні та рухливі ігри в початковій школі. Навчальний посібник. Київ : Ранок, 2008, 192 с.

10. Веселовський А. П. Рухливі ігри як засіб підвищення рухової активності молодших школярів під час уроків фізичної культури. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. Вип. 5К (165). С. 30-34.

11. Вільчковський Е. С., Курок О. І. Народна рухлива гра – основний засіб фізичного виховання дошкільнят. Традиції фізичної культури в Україні : збірник наукових статей. ІЗМН, 2007. С. 147-153.

12. Вознюк Т. В. Навчаючі програми з техніки гри в баскетбол. Словник баскетбольних термінів. Методичний посібник. Вінниця : ВДПУ, 2006. 32 с.

13. Ворохта М. В. Оптимізація уроків фізичної культури в початковій школі на основі використання рухливих ігор. Тернопіль, 2021. 54 с.

14. Галай М. Д. Рухливі та спортивні ігри як основний засіб фізичного виховання для дітей молодшого шкільного віку. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 3К (110). С. 137-140.

15. Горбуля В. Б. Баскетбол: тактика гри та методика навчання : навчально-методичний посібник. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2017. 90 с.

16. Гуска М. Б., Гуска М. В., Мазур В. Й. Ігри та забави від народження до школи: методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2016. 196 с.

17. Гуска М. Б., Зубаль М. В., Гуска М. В., Мазур В. Й. Теорія і методика викладання рухливих ігор і забав: навчально методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2011. 400 с.

18. Гученко Г. Б., Скрипка І. М. Рухливі ігри як засіб підвищення рухової активності студенток педагогічних спеціальностей. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. Вип. 3К (97). С. 167-170.

19. Денисова Л. В., Хмельницка І. В., Харченко Л. А. Вимірювання і методи математичної статистики у фізичному вихованні і спорті : навч. посібн. для вузів. Київ : Олімпійська література, 2008. 127 с.

20. Дмитренко С. М. Цілеспрямований розвиток рухових здібностей молодших школярів засобами рухливих ігор. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. Вип. 3 (133). С. 39-42.

21. Дубенчук А. І. Баскетбол. Харків : Вид-во «Ранок», 2009. 144 с.

22. Дяченко А. А. Шеремета Н. В. До питання використання дидактичних ігор у початковій школі. Зб. наукових праць «Перспективні напрямки розвитку сучасних педагогічних і психологічних наук». Харків: Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень». 2017. С. 12-16.

23. Ефімов О. А., Помещикова І. П. Основи баскетболу. Навчальний посібник. Харків : ХДАФК, 2011. 108 с.

24. Зганяйко Г. В. Пустовалов В. О. Рухливі ігри : навчально-методичний посібник. Черкаси. 2012. 105 с.

25. Іванова А. Є., Ковальчук Н. М. Рухливі ігри та естафети з елементами баскетболу : методичний посібник для тренерів, викладачів фізичного виховання при викладанні спортивних та рухливих ігор, студентів факультетів фізичної культури. Луцьк : ЛДТУ, 2001. 45 с.

26. Кириченко В. Рівень прояву специфічних координаційних здатностей школярів віком 12-13 років у процесі занять баскетболом. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2015. № 1. С. 40-45.

27. Ковальчук Н. М., Санюк В. І. Рухливі ігри на заняттях із гімнастики: методична розробка. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 92 с.

28. Ковальчук О. В. Здоровий спосіб життя як складова культури здоров'я учнів загальноосвітніх шкіл. Північне Приазов'я : проблеми регіонального розвитку у міжнародному контексті: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Мелітополь, 14-15 вересня 2017 року). Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2017. С. 137-140.

29. Козіна Ж. Л., Вакслер М. А., Тихонова А. О. Методика проведення уроків зі спортивних ігор в школі (баскетбол). Теорія та методика фізичного виховання. 2006. № 1. С. 32-40.

30. Костюкевич В. М. Дипломна робота. Структура, зміст, методика написання. Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2005. 213 с.

31. Костюкевич В. М., Шинкарук О. А., Воронова В. І., Борисова О. В. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт). Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. 554 с.

32. Красов О. І. Застосування рухливих ігор в процесі навчання елементам баскетболу молодших школярів. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. Вип. 3К (131). С. 213-216.

33. Кругляк О., Кругляк Н. Від гри до здоров'я нації. Рухливі та українські народні ігри, естафети на уроках фізичної культури. Методичний посібник. Тернопіль : Посібник, 2012. 80 с.

34. Круцевич Т. Ю., Воробйов М. І., Безверхня Г. В. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді : навчальний посібник. Київ : Олімпійська література, 2011. 224 с.

35. Круцевич Т. Ю., Єрмолова Є. М., Іванова Л. І., Кривчикова О. Д., Смоліус Г. Г. Фізична культура 1-4 класи для загальноосвітніх навчальних закладів «на базі стандартів» відповідно до державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженою постановою Кабінетом Міністрів України № 462 від 20. 04. 2011 року. 140 с.

36. Лошик Л. Класифікація дитячих ігор. Наукова рада. 2019. С. 109-116.

37. Лущик І. В. Особливості навчання руховим діям в ігрових видах спорту. Теорія і практика фізичного виховання. 2001. № 3. С. 26.

38. Маленюк Т. В. Застосування рухливих ігор з елементами техніки легкоатлетичних вправ на уроках фізичної культури учнів 10-11 років. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 3К (110). С. 338-341.

39. Марченко С. І., Голенкова Ю. В. Динаміка розвитку координаційних здібностей в учнів середніх класів при використанні рухливих ігор з предметами на уроках фізичної культури. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. Вип. 11 (171). С. 123-128.

40. Махов В. Я. Теорія і методика навчання рухливих і спортивних ігор : навч.-метод. посіб. Київ : ІЗМН, 2008. С. 5-30.

41. Мітова О. О., Івченко О. М. Вдосконалення системи тестів для контролю технічної та спеціальної фізичної підготовленості баскетболістів на етапі попередньої базової підготовки на основі факторного аналізу. Науковий

часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Київ. 2017. Вип. 12. (94). С. 58-62.

42. Моїсеєв С. О. Рухливі ігри як важлива складова реалізації компетентнісного підходу до навчання учнів 1-4 класів на уроках фізичної культури у Новій Українській школі. Спортивні ігри. 2019. № 2. С. 29-40.

43. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навчальний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

44. Непша О. В., Суханова Г. П. Формування навичок здорового способу життя учнів молодших класів засобами фізичної культури. Актуальні проблеми молоді в сучасних соціально-економічних умовах: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 23 березня 2018 року. С. 90-92.

45. Огніста К. М., Огністий А. В. Рухливі ігри у фізичному вихованні молодих школярів. Тернопіль : ТДПУ, 2004. 40 с.

46. Олійник Д. І. Інновації навчання баскетболу. Вісник педагогіки: наука і практика. 2019. № 50. С. 38-41.

47. Онопрієнко О. М. Рухливі ігри, естафети і спортивні свята у ВНЗ: [навч.-метод. посіб]. Черкаси : ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2014. 104 с.

48. Питомець О. П. Практикум з рухливих ігор. Київ : Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, 2008. 59 с.

49. Поплавський Л. Ю. Баскетбол. Київ : Олімпійська література, 2004. 448 с.

50. Поплавський Л. Ю., Окіпняк В. Г. Баскетбол : навчальна програма для дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву та шкіл вищої майстерності (навчально-тренувальні групи та групи спортивного удосконалення). Київ, 1999. 125 с.

51. Приступа Є. Н., Петришин Ю. В., Виноградський Б. А., Петрина Р. Л. Дидактичні ігри з м'ячами. Львів : ЛДУФК, 2014. 214 с.

52. Прозар М., Алексеев О., Петрова Ю. Метрологічний контроль у фізичній культурі і спорті. Для факультетів фізичної культури закладів вищої освіти. Кам'янець-Подільський : Віта Друк, 2023. 90 с.

53. Ремзі І. В. Особливості навчання баскетболу учнів закладів загальної середньої освіти. Сучасні тенденції та перспективи гармонійного розвитку учнівської та студентської молоді в умовах ступеневої освіти : матеріали X Всеукр. наук.-практ. Internet-конф. (м. Харків 15.04.2019 р.). Харків, 2019. С. 58-62.

54. Рухливі ігри та ігрові вправи: навчальний посібник. С. А. Карасевич, М. П. Карасевич; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2019. 146 с.

55. Родінка О. І. Рухливі ігри як засіб навчання баскетболу учнів молодшого шкільного віку. 2022. С. 268-273.

56. Рухливі ігри та естафети з методикою викладання : навч.-метод. посіб. Уклад. : С. П. Дудіцька, А. М. Медвідь, А. П. Царик; Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2020. 227 с.

57. Семенов А. Класифікація рухливих ігор в теоретичній та практичній підготовці вчителів фізичного виховання. *SWorldJournal*. 2023. № 19-03. С. 3-7.

58. Сергієнко Л. П. Спортивна метрологія : теорія і практичні аспекти. Київ : КНТ, 2010. 773 с.

59. Сидорук І. О. Рухливі ігри в системі фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку. *Rehabilitation and Recreation*. 2021. № 9. С. 200-204.

60. Спіцин В. В. Оцінка рівня фізичної підготовленості учнів молодших класів загальноосвітньої школи. *Physical Education Theory and Methodology*. 2014. № 4. С. 38-44.

61. Спортивні ігри: навч. посібник [для студ. факультетів фіз. культури педаг. вищ. навч. закладів]: у 2 томах [під ред. Ж. Л. Козіної]; Том

1: Загальні основи теорії і методики спортивних ігор. Харків : вид-во «Точка», 2010. 200 с.

62. Стриколенко Є., Гузар В., Шалар О. Ефективність застосування рухливих ігор та естафет з метою розвитку координаційних здібностей юних баскетболістів. Проблеми і перспективи розвитку спортивних ігор та одноборств у закладах вищої освіти. 2022. № 1. С. 115-120.

63. Теорія і методика фізичного виховання : у 2 томах під ред. Т. Ю. Круцевич. Київ : Олімпійська література. 2003. Т. 1. 423 с.

64. Товт В. А. Структура і зміст підготовчої частини уроку фізичної культури з елементами баскетболу. Матеріали 76-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Факультет здоров'я та фізичного виховання. м. Ужгород, (24 лютого 2022 року). 2022. С. 77-79.

65. Тучинська Т. А., Руденко Є. В. Баскетбол : навч.-метод. посіб. Черкаси : ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2015. 95 с.

66. Худолій О. М., Чинники, що впливають на ефективність навчання фізичним вправам хлопчиків молодших класів. Теорія та методика фізичного ви-ховання. 2013. № 1. С. 21-26.

67. Цюпак Ю. Ю., Швай О. Д. Іваніцький Р. Б. Методика навчання основних технічних прийомів ігри в баскетбол : Методичні рекомендації. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 65 с.

68. Шалар О. Г., Рогачов Ю. В. Навчальна програма факультативу з баскетболу для учнів 5-11 класів. Фізичне виховання в школах України : науково-методичний журнал. 2015. № 6(78). С. 25-39.

69. Шалар О. Г., Сочинський А. Я. Програма секційної (гурткової) роботи з баскетболу. Фізичне виховання в школах України : науково-методичний журнал. 2012. № 2(38). С. 23-32.

70. Шевченко А. Розвивальні ігри. Для дітей молодшого шкільного віку. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2014. 72 с.

71. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2001. Ч І. 269 с.
72. Шуба Л. В. Досвід країн світу використання рухливих ігор для гармонійного розвитку молодших школярів. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць / За ред. О. В. Тимошенка. Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. Вип. 8 (168). С. 185-188.
73. Яворська Т. Є. Використання рухливих ігор на уроках фізичної культури в контексті становлення Нової української школи. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт. 2018. С. 200-204.
74. Яцюк В. В. Рухливі ігри та естафети в підготовці юних баскетболістів. Херсонський держ. ун-т, Ф-т фізичного виховання та спорту, Кафедра олімпійського і професійного спорту. Херсон : ХДУ, 2021. 35 с.